

KAPITTELSTOKJES

WIE KENT WIE 5

Pater van Houtert uit Asten was de enige die reageerde op de foto van Wie Kent Wie -4- in het vorige nummer van Gemerts Heem. Pater van Houtert vertelde, dat toen hij als kleine jongen enige tijd bij zijn oom Antoon van Houtert in de Virmundtstraat logeerde, hij mijn grootvader heeft leren kennen als een vriendelijke baas, altijd bereid tot een praatje. Jan van Kessel, die in de Bonengang woonde, kwam op weg naar den "Boontuin" van Anna Prinzen dagelijks langs de houtzagerij van Antoon van Houtert. Hij bleef dan vaak even "buurten". De beide dames op de foto kende Pater van Houtert wel van gezicht, maar niet meer van naam. Hij raadde me aan eens het bevolkingsregister te raadplegen.

In nr. 72 van de Bijdragen tot de Geschiedenis van het Zuiden van Nederland las ik op blz. 216 een merkwaardig stukje. In het Landbouwverslag van de gemeente Gemert in 1875 werd geschreven over de verstoring van het evenwicht in de natuur. "De rupsen veroorzaken eene enorme schade aan het houtgewas vooral aan de eik, hun getal wordt zoo menigvuldig sedert de hier opgerichte musschengilden wier doel het is musschen en eksters te schieten waarvoor bij het inleveren der koppen eene premie wordt toegekend. Ook toen kende men dus al de milieuproblematiek. De afgeschoten vogels zullen ook wel een mooie bijverdienste zijn geweest voor sommige mensen. Het bovenaangehaalde stukje bracht me op het idee om een foto te plaatsen van "Doele De Batavieren". Of er enig verband bestaat tussen de mussenschutten van weleer en De Batavieren weet ik niet. De foto is gemaakt in 1930 in de tuin van Hotel De Keizer, waarschijnlijk vanwege de viering van een jubileum. Of De Batavieren Hotel De Keizer als clubhuis hadden en of het een hand- of kruisboogvereniging was, weet ik niet. Wel ken ik enkele schutters bij naam. Op de bovenste rij André van Houtert en daarnaast (uiterst rechts) mogelijk Jac van de

Vossenbergh. Staand Jac Bekkers; zittend: Johan Martens, Wim van Lankveld, Marinus van der Wijst en Frans Tervooren sr.

Wie van onze lezers kan ons iets vertellen over Doele De Batavierien? Wanneer en door wie opgericht, waar en wanneer werd geschoten, tot hoelang heeft de vereniging bestaan, en wie kent de andere personen op de foto?

Ook al weet u maar antwoord op één vraag neem dan even contact met mij op. Ik wacht op uw briefje naar Virmondstr. 14 of uw telefoontje naar 63324.

Pater van Houtert vanaf deze plaats bedankt.

Dien Scheepers-van Kessel

AANTEKENINGEN BIJ HET GEMERTS LIEDJE

Toen het vorige nummer van Gemerts Heem bij de drukker lag, kreeg de redactie een pracht van een ansichtkaart onder ogen

GRUSS VOM NIEDERRHEIN.

Musik v. O. Korthaus Gedicht v. Th. Bergmann

1. Wie hat es Dir
 geherrert Was
 Fest hat er Hand
 gezeig er
 grue in Wan
 Die war in Wie
 dort Elms Land
 geht aus in dem Land
 es hat sich steh
 die was er
 Dank, Herrschaft hat
 das hat in Rhein
 der hat in Rhein

met het opschrift "Gruss vom Niederrhein" en daaronder afgedrukt het Heimatslied "Wor hör ek t'hus". Een fraaie aanvulling op het artikel "Kevelaers Heimatslied sloeg in Gemert aan..." van J.J. Koekoek.

De redactie moet bovendien genoemde auteur en de lezers van Gemerts Heem haar excuses maken voor een bij nader inzien

onterecht gemaakte wijziging in de aangeleverde tekst. Pater Koekkoek kwam de gelijkenis tussen het Gimmers volkslied en het Kevelaarse Heimatslied niet in 1929 op het spoor maar afgelopen zomer.

Sjang Hoeymakers attendeerde ons voorts op Elsendorps Volkslied afgedrukt in zijn nieuwe boek "Die Goeie Ouwe Tijd" op pagina 102. Het was pastoor Naessens van Elsendorp die kort na het vijftigjarig bestaan van zijn parochie de parochianen verrastte met een eigen "volkslied". "Als melodie koos hij daarvoor", zo schreef Sjang, "de muziek van het Gemerts Volkslied "Van wôr ik ben", dat indertijd door pastoor Poell overgenomen werd van een Duits volkswijsje."

(red)

BOEKBESPREKING

"Die goeie ouwe tijd" - Nieuw boek van Sjang Hoeymakers over het leven in een Peeldorp.

Na "Het Gouden Dorp" (1976), "De Van Ophovens en Jaegers als ontginners" (1984), en "Houtvesterij De Peel" (1986) ligt nu Sjangs vierde boek in de boekhandel.

Wie na lezing van diens eerdere werken gedacht mocht hebben dat Sjang Hoeymakers uitverteld was over De Peel, heeft zich deerlijk vergist. Sjang had namelijk nog nauwelijks over zichzelf verteld, zijn familie, zijn relatie tot de Peel, de Peelbewoners, hun verhalen, hun manier van leven en zijn beleving van het Peellandschap. Een nieuw boek dus, gebaseerd vooral op eigen herinneringen en daar waar nodig aangevuld met resultaten van degelijk onderzoek.

Een boek met een nostalgische titel. "Och", zegt Sjang, "die titel is alleen gekozen, omdat het handelt over de tijd waarin "we" jong waren". Een uitspraak die het relativiseringsvermogen van de nu 77-jarige schrijver en Peelkenner uit d'n Elsendorp tekent. De inhoud van "Die goeie ouwe tijd" is dan ook allerminst nostalgisch van aard. De Peel heeft al heel

wat personen aan het schrijven gezet. Romans naast geschiedkundige werken. Sjang levert zo zijn eigen genre. Getuigenissen van het leven. Nauwkeurig en zorgvuldig opgetekend. Geen opgesmukte of aangedikte verhalen, maar herinneringen en vertelsels, geplaatst in geschiedkundige kaders.

Sjang is kritisch ten opzichte van het verleden en tegelijk iemand die zich is blijven verwonderen over het leven, de natuur, de mens en de stormachtige veranderingen van onze tijd. Sjang begon zijn leven op een geïsoleerd liggende boerderij in het Limburgse Horst. Op vijftienvijftigjarige leeftijd verhuisde hij met zijn familie naar het ontginningsdorp Elsendorp in de Gemertse Peel. Hij maakte nog net het oude boerenleven mee, de bijna totale afhankelijkheid van de natuur, de besloten gemeenschap met een eigen cultuur, die onmiskenbaar de kenmerken van de Peel vertoonden en die radicaal verschilde van de moderne cultuur waarin wij nu leven. Sjang beleefde die overgang en hij leverde in de Peel zijn eigen bijdrage tot de modernisering. Het is er allemaal niet vanzelf gekomen. Sjang laat het ons opnieuw beleven. Opnieuw kennismaken met Toontje d'n Dwerg, de vossenjacht, de landloper met de fiets, Freerk de Stooter, de luit van de Pauwenhorst, Jan d'n Duvel en Friedje de Stroper. Hij leert ons van de Dreumelwevers uit Horst, die hij in Gemert weer tegenkomt onder de naam "drumknauwers". En natuurlijk komt de boer en zijn bedrijf aan bod, de veehouderij, schapenhouderij, de gewassen die men teelde, het leven en de gebruiken op het platteland.

Sjang Hoeymakers valt niet meer weg te denken uit de rij van schrijvers over De Peel. Het fraai geïllustreerde boekwerk van 172 pagina's is ook in de Heemkamer verkrijgbaar.

